

TÜRK DÜNYASI PARLAMENTERLER BİRLİĞİ

**TÜRK DÜNYASI
PARLAMENTERLER
BİRLİĞİ**

GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJELER

Eğitim Projesi (2014)

Tarım alanında 21-28 Aralık 2014 tarihleri arasında Moğolistan Cumhuriyeti Devletiyle Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızın desteğinde bir eğitim projesi gerçekleştirmiştir.

TÜRK DÜNYASI GENÇLİK BULUŞMASI / KOSOVA

17 -18 – 19 Nisan 2015

Geleneksel Türk Dünyası Gençlik Buluşması derneğimizin Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Nuri Uslu, Genel Sekreteri Bedrettin Yıldırım, Yönetim Kurulu Üyelerimizden Saffet Benli, Veli Kaya, Ahmet Feyzi İnceöz'ün katılımıyla Kosova'nın Prizren şehrinde gerçekleştirildi.

TÜRK DÜNYASI GENÇLİK BULUŞMASI / KOSOVA

17 -18 – 19 Nisan 2015

Gençlik buluşmasına,

- Türkiye Cumhuriyeti Kosova Büyükelçisi Songül Ozan
- Kosova Kamu Yönetimi Bakanı Mahir Yağcılar
- Balkan ülkelerinden çok sayıda Milletvekili ile Türksoy başta olmak üzere Türk Dünyası için çalışma yürüten çeşitli kurum ve kuruluşlar katılmıştır.

KIRGIZİSTAN YOL PROJESİ 2015

Türkiye Cumhuriyeti Türk Dünyası Parlamenterler Birliği ve DESKAV vakfının kardeş Kırgızistan Cumhuriyetine hediye olarak yaptıkları yol, Kırgız Halkı ve Türk Halkının dostluklarının pekişmesi ve kalkınması için Kırgız Halkına ve Devletine Türk Dünyası Parlamenterler Birliği önderliğinde hediye edilmiştir.

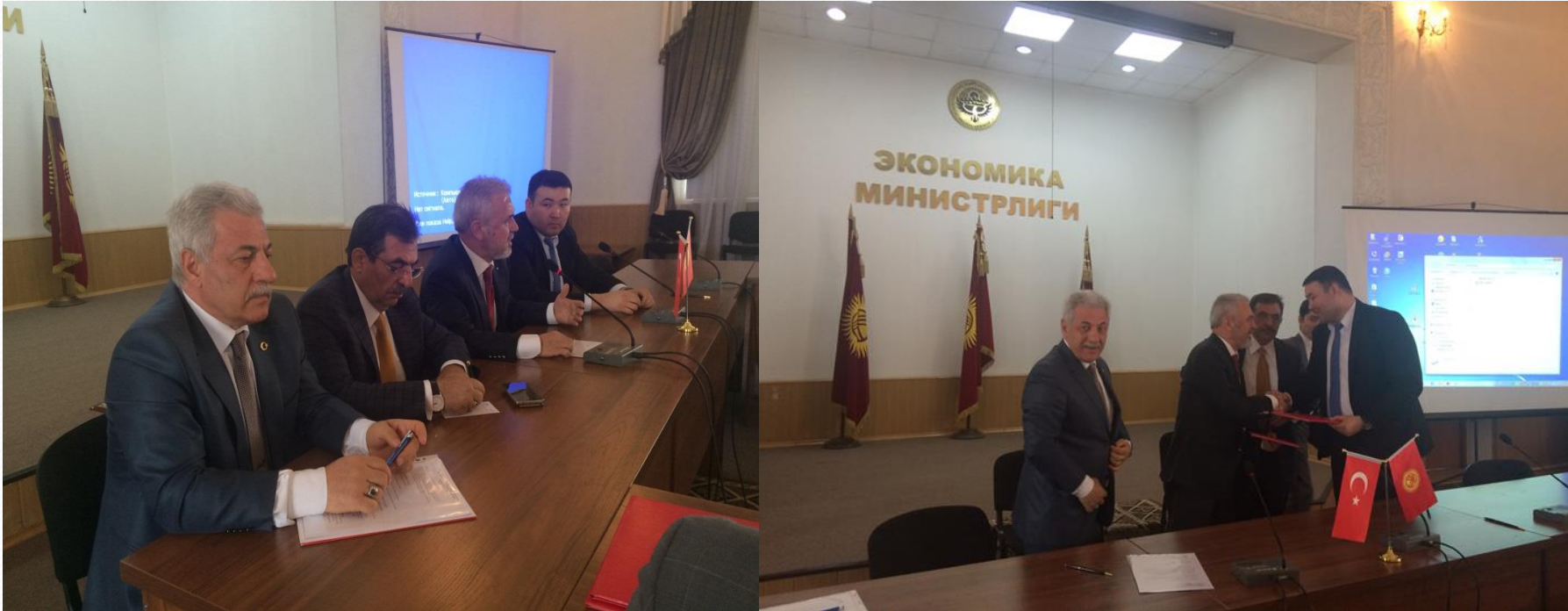

Kırgızistan Cumhuriyeti Hükümetiyle Türk Dünyası Parlamenterler Derneği Arasında Kalkınma ve Kapasite Projeleri Hazırlama , Geliştirme, Değerlendirme Konusunda Memorandum. (11 – 30 Nisan 2016 / Kırgızistan)

- Kırgızistan Cumhuriyeti Hükümetinin TDPD kalkınma, kapasite geliştirme konularında teknik ve sosyal danışmanlık talebi üzerine
- Türk Dünyası Parlamenterleri olarak Türk medeniyetleri coğrafyasındaki ülke halklarına olan tarihi, sosyal ve kültürel hukuku yerine getirmek,
- Türk Dünyası ülkeleri milletvekilleri ve halkları arasında kardeşliğin sosyal , kültürel ve ekonomik anlamda güçlenmesi için memorandum imzalanmıştır.

Kırgızistan Cumhuriyeti Hükümetiyle Türk Dünyası Parlamenterler Derneği Arasında Kalkınma ve Kapasite Projeleri Hazırlama , Geliştirme, Değerlendirme Konusunda Memorandum. (11 – 30 Nisan 2016 / Kırgızistan)

Türk Dnyası ve Türk Dış Politikası alıştayı (Siyasi, Kltrel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

- Türk Dnyası Parlamentoerler Derneđi olarak dzenlediğimiz, “Türk Dış Politikası ve Türk Dnyası (Siyasi, Ekonomik ve Kltrel İlişkiler Boyutuyla) konulu dűűnce alıştayı 13.06.2017 tarihinde The Geen Park Hotelde yapılmıştır.
- alıştayı sunuculuğunu TRT spikeri Cahit Maaş yaptı

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası alıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

- Çalıştayda düzenleme komitesi başkanı ve aynı zamanda **Türk Dünyası Parlamenterler Derneği** Yöneticisi E. Kırıkkale Milletvekili **Kemal Albayrak** takdim konuşmasını gerçekleştirdi.

Türk Dnyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

- Türk Dünyası Parlamenterler Derneği Genel Başkanı ve 21. Dönem MHP Trabzon Milletvekili Nail Çelebi, konuşmasında;
- **Türk Birliğinin** kurulmasının bir hayal olmadığını belirtti. “Çelebi; Türk birliğini kurmak ve Turan’ı inşa etmek pek ala mümkündür” diye belirtti.

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

Nail Çelebi, iki kutuplu dünyanın sona ermesi ve Sovyetler birliğinin dağılmasıyla Türk dünyasının önünde yepyeni bir dönem açıldığına işaret etti. Türk dünyası için bir altın fırsat olan bu dönemin yeterince ve gereğince değerlendirilemediğini ifade ederek, Türk birliğini kurmanın ve Turan'ı inşa etmenin yol haritasını yeterince ve gereğince düşünme, akletme, fikirden harekete geçme, gayret etme ve çalışmak şeklinde özetleyen Nail Çelebi, Türk birliğini bütün Türk cumhuriyetlerinin istediğini vurguladı.

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

Tarihin Türk milliyetçilerini ve Türk dünyasının büyük lideri **Başbuğ Alparslan Türkeş** ve arkadaşlarını bir kez daha haklı çıkardığını ifade eden Nail Çelebi, Türk birliğinin inşasının önemli kutupları olan **Ziya Gökalp, İsmail Gaspıralı ve Mehmet Emin Resulzade**'ye atıflar yaparak Atatürk'ün “**Dil bir köprüdür, inanç bir köprüdür, tarih bir köprüdür, dolayısıyla köklerimize inmeli ve farklı olayların böldüğü tarihimiz içinde bütünleşmeliyiz**” dedi.

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

Türk Dünyası Parlamenterler Derneği Genel Başkanı Nail Çelebi, **Türk dünyası**, doğal kaynakları üretme, kullanma ve satışında ortak politikalar oluşturması gerektiğine, Ortak teknoloji ve bilimsel çalışma projeleri geliştirmesinin önemine işaret ettikten sonra;

- Ortak uzay havacılık ve araç üretim tesisleri kurulmalıdır.
- Asya ve Türkiye coğrafyasında karşılıklı evlenmeler ve nüfus artışı desteklenmeli.
- Ortak savunma konusunda askeri işbirliğini artırmalıyız.

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

- Eğitim alanında işbirliği yoluyla eğitim ve öğretim farklılıklarını en aza indirmeliyiz.
- İnsani kalkınmanın temel özelliklerinden olan, kadın, çocuk, engelli, yaşlı ve sosyal yardım hizmetlerinin geliştirilmesi ve temel insan haklarının geliştirilmesi hususundaki çalışmalarda ortak projeler artırılarak devam ettirilmelidir.
- Aynı soyun mensuplarının tarih içindeki çatışmalarını ve kırınlıklarını barışçı dil kullanarak ortadan kaldırmalıyız.

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

-Ortak değerlerin ve sembollerin kullanımını yaygınlaştırmalıyız.

-Üniversiteler arası ortak bilimsel projelerin yanı sıra öğrenci değişim programlarını daha da yaygınlaştırmalıyız. (Bu birliğin kurulmasına kültürel, ekonomik ve sosyal hizmet alanları öncülük etmelidir. Askeri işbirliği ve savunma alanı tamamlayıcı olmalıdır.)

-Nail Çelebi, sözlerini “**dilde, fikirde ve işte birlik**” ülküsünde **buluşmak** dileğiyle” tamamladı.

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayında CHP Dış İlişkiler Genel Başkan Yardımcısı Oktay ÖZTÜRK'ün sunumu

Çalıştayın Açılış toplantısına katılan CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'da yaptığı konuşmada;

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

Orta Asya bölgesinde görev yaptığını ve bölgeyi yakından tanıdığını belirtti. Türk cumhuriyetlerindeki halkın Türkiye'ye büyük bir sevgisi duyduğunu, buna karşılık o devletlerde Rusya'ya karşı bir tehdit algısının da her zaman var olduğunu belirten Yılmaz; Türk cumhuriyetlerine yatırım yapılabilmesi için sağlam bir hukuk devleti düzeninin kurulmasının şart olduğunu kaydederek, Türkiye'nin ağabeylik rolünü oynarken çok dikkatli davranması gerektiğini, en uygun yaklaşım biçiminin eşitlik olduğunu ifade etti.

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

Türk dünyasında görev yapmaktan dolayı gurur duyduğunu belirten **Öztürk Yılmaz**, ‘**dilde, fikirde, işte birlik**’ prensibinin son derece önemli olduğuna işaret ederek, Türk dünyasına yönelik ilişkilere ilişkin starejik söyleminin kağıt üzerinde kaldığını, gerçekte önceliğin Suriye, Irak ve Ortadoğu olmasının üzücü olduğunu kaydetti..

Çalıştayın Açılış toplantısına katılan Kültür ve Turizm Bakanlığı Bakan Yardımcısı Doç. Dr. Hüseyin Yayman, yaptığı konuşmada;

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası alıştayında Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Ddo.Dr.Hüseyin YAYMAN'ın sunumu

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası alıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

Türk dünyasının Adriyatik'ten in Seddi'ne Kara Hakimiyeti Stratejisi'nin coğrafyası olduğunu belirtti. Türk dünyası ile ilişkiye kişisel olarak Atatürk  ğrenci yurdunda Kırgız, Kazak ve Azeri öğrencilerle tanışarak başladığını anlatan Yayman, Türk dünyasına dönük  ğrenci Değişim Programının son derece önemli olduğunu ifade eden **Yayman**, 'dilde, fikirde, işte birlik', ortak alfabe, ortak ajans, ortak ders kitapları ve özellikle de tarih kitabının olmazsa olmaz olduğunu ifade etti.

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

Bir Dönemler Türk dünyası ile ilişkilerin FETÖ'ye havale edildiğini belirten Hüseyin Yayman, FETÖ yapılanmasının Türk dünyasında Türk milliyetçilerine bile öteki muamelesi yaptığını söyledikten sonra; Dış politikada ebedi dostluklar ve ezeli düşmanlıklar olmadığı şeklindeki prensibi hatırlatarak, aradan geçen 25 yılda Türk dünyası ile ilişkilerin arzu edilen düzeye bir türlü gelemediğine işaret etti.

Türk Dnyası ve Türk Dış Politikası Çalıştay (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

Türk dnyası kurultayının muhakkak yapılması gerektiğinin altını çizen Yayman, Çörçil'in “karamsarlar her fırsatta bir zorluk, iyimserler de her zorlukta bir fırsat görür” sözüne atıfta bulunarak, Türk dnyasına yönelik karamsarlığın son bulmasını ve iyimserliğin hakim olmasını temenni etti.

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) toplu resim 13.05.2017 Ankara

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) toplu resim 13.05.2017 Ankara

Çalıştay Komisyonları çalışmalarını gün boyunca konuşmalar, bildirimler ve çeşitli sunumlarla sürdürdü.

BİRÇOK VAKIF VE DERNEK ÇALIŞTAYA DESTEK VERDİ

Başkent Aydınlar Ocağı ve Türk Dünyası Parlamenterler Derneği'nin birlikte düzenlediği Çalıştaya Ankasam, Orsam, 21.Yüzyıl Türkiye Enstitüsü, Türksam, Orta Asya Araştırmalar Merkezi, Misak, Avim, Adam, Yeni Türkiye Araştırmaları Merkezi, Milli Düşünce Merkezi, Anka Enstitüsü, TİKA, Yurt Dışı Türkler Başkanlığı, Türksoy, Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, TIM, TOBB, DEİK, Türk Ocakları, Avrasya Ekonomik İlişkiler Derneği, Türk Aydınlar Vakfı, Türk Hareketi, Milli Eğitim ve Sağlık Vakfı, Türk Kültür Enstitüsü, Türk Dili Konuşan Ülkeler Vakfı, Türk Emekli Subaylar Derneği, Türkmen Alevi Bektaşî Vakfı temsilcileri katılarak destek verdiler.

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası alıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) toplu resim 13.05.2017 Ankara

SUNUM, KONUŐMA VE BİLDİRİLERİYLE ÇALIŞTAYA DESTEK VERENLER

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası alıştayına, Prof Dr. Abdulkadir Yuvalı, Yrd. Doç. Dr. Muzaffer Kılıç, Prof. Dr. Mustafa Erdem, İrfan Yalçın, Reyhan  zifti, EŐref Baysal, Abbas Türkmen, Prof. Dr. DurmuŐ Boztuğ, Rafet AslantaŐ, Murat  zb lb l, Dr. Hayati Bice, Ömer L tf  TaŐçioĐlu, Osman Yasin Őahin, Prof. Dr. Orhan Kavuncu, Prof. Dr. Fırat PurtaŐ, YaŐar Kocaoğlu, Hasan Er, İsrafil elik, Dr. YaŐar Kalafat, Prof. Dr. Anıl een, Dr. Sinan Demirtürk, Prof. Dr. Yonca Anzerlioğlu, Prof. Dr. Haydar akmak, Gökhan Turan, G l BüyükerŐen Oral, Yavuzhan Erdem, Tuğrul Somuncuoğlu, Erdem Dokur, Nebile Mercan, Adem Kula, Bahri Can alicioğlu, Elnur Osmanov, Doç. Dr. O. Can  nver, Atila ŐimŐek, Ömer Yetkin, Nihal Konan, Dr. Muzaffer Arslan, Mehmet Őandır, Dr. Gözde Kılıç YaŐın, Bilgay Duman, Oytun Orhan, Ertan elik, Yrd. Doç. Dr. Gencehan BabiŐ,  zge Nur  Ğ t , Doç. Dr. Abdulkadir Develi katılarak konuŐma, bildiri ve sunumlarıyla katkı sağladılar.

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) 13.05.2017 Ankara

Üniversitelerden Akademisyenler, Sivil Toplum kuruluşlarının temsilcileri, Düşünce kuruluşlarının uzmanları ve temsilcileri, İlgili kamu kurumlarının yönetici ve temsilcilerinden oluşan altmış kişilik bir heyet, iki komisyon halinde çalışmalarını gün boyu bildiriler ve çeşitli sunumlarla sürdürmüştür. Çalışmalar sonucu düzenlenen Sonuç Raporları aşağıda sunulmuştur.

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası alıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile)alıştayında “ Kültürel, Sosyal Ve Gençlik Komisyonu” alışması 13.05.2017 Ankara

Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu ile) "Siyasi Ve Ekonomik İlişkiler Komisyonu" Çalışması 13.05.2017 Ankara

SİYASİ VE EKONOMİK İLİŞKİLER KOMİSYONU

SONUÇ RAPORU

Prof. Dr. Yonca ANZERLİOĞLU

Türk Dünyası Parlamenterler Derneğinin düzenlemiş olduğu; Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası (Siyasi, Kültürel ve Ekonomik İlişkiler boyutuyla) konulu Çalıştay 13.05.2017 tarihinde Ankara "The Green Park Hotelde" toplanmış ve iki komisyon halinde çalışmalarını tamamlamıştır.

Kültürel ve sosyal ilişkiler Komisyonu Prof. Dr. Yonca ANZERLİOĞLU başkanlığında saat 14.30 da çalışmalarına başlamıştır. Komisyon Raportörlüğüne Dr. Sinan DEMİRTÜRK seçilerek müzakereler saat 19.30' a kadar iki oturum halinde devam etmiştir. Komisyona 26 kişi katılmıştır.

Çalışmalar sırasında ilgili kuruluşlara ışık tutması amacıyla komisyon raporlarında vurgulandığı gibi aşağıdaki tavsiye kararları almıştır.

SİYASİ VE EKONOMİK İLİŞKİLER KOMİSYONU

SONUÇ RAPORU

- 1-Türk dünyası parlamentosu oluşturulmalıdır. Avrasya parlamentosu gündeme getirilmelidir.
- 2-Acil Eylem planı oluşturulmalıdır.
- 3-Ahıska Türkleri ve mağdur olan Türk topluluklarının sorunlarına eğinilmeli. Gürcistan ve Ermenistan'da yaşayan Müslüman azınlıklarının sorunları unutulmamalıdır.
- 4-Maturidilik ve akli öncelikleyen din anlayışı yaygınlaştırılmalıdır.
- 5-Ortak bir ekonomik çatı teşkilatı kurulmalıdır.
- 6-Türk Dünyası Odalar Birliği kurulmalıdır.
- 7-Türk işadamları ve yatırımcıları doğru yönlendirilmelidir.
- 8-Ticaret heyetleri ve karşılıklı alım heyetlerinin ziyaretleri ve iş birliği imkânları artırılmalıdır.
- 9-Devlet kurumları ile sivil toplum alanı arasında eş güdüm ve iş birliği süreçleri artırılmalıdır.
- 10-Din ve mezhep temelli bakış açısı terk edilmelidir.

SİYASİ VE EKONOMİK İLİŞKİLER KOMİSYONU SONUÇ RAPORU

- 11-Cemaat tarikat vakıf ve derneklerin kayıt ve kontrol dışı faaliyetleri yakından takip edilmelidir.
- 12-Ortak Türkçe olimpiyatları yapılabilir.
- 13-Dünya üzerinde bazı Türk boyları kaybolma tehlikesi içerisinde
- 14-Ortak televizyon yayınlarının sayısı artırılmalıdır.
- 15-Türk topluluklarının iç işleyişleri ve faaliyet alanlarına keskin müdahaleler edilmemelidir.
- 16-Uluslararası yardımların doğru koordinasyonu yapılmalıdır.
- 17-Türk dünyası Milli Siyaset Belgesi hazırlanmalıdır.
- 18-Kurumlar arasındaki işbirliği artırılmalıdır.
- 19-Ortak bir Türklük bilinci yaratılmalıdır.
- 20-Sınır ötesi Türk varlığı kavramı kullanılabilir.
- 21-Türk dünyasında ekonomik refah ve eğitim düzeyinin artırılması sağlanmalıdır.
- 22-Türk keneşi güçlendirilmelidir.
- 23-Köklü sivil toplum
- 24-Serbest Ticaret anlaşmaları geliştirilmelidir.

KÜLTÜREL, SOSYAL VE GENÇLİK KOMİSYONU SONUÇ RAPORU

Prof.Dr.Abdülkadir YUVALI

Türk Dünyası Parlamenterler Derneğinin düzenlemiş olduğu;Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası(Siyasi,Kültürel ve Ekonomik İlişkiler boyutuyla)konulu Çalıştay 13.05.2017 tarihinde Ankara “The Green Park Hotelde” toplanmış ve İki komisyon halinde çalışmalarını tamamlamıştır.

Kültürel ve sosyal ilişkiler Komisyonu Prof.Dr.Abdülkadir YUVALI başkanlığında saat 14.30 da çalışmalarına başlamıştır.Komisyon Raportörlüğüne Yrd.Doç.Dr.Muzaffer KILIÇ seçilerek müzakereler saat 19.30 akadar iki oturum halinde devam etmiştir.Komisyonu 30 üye katılmıştır.

Çalışmalar sırasında ilgili kuruluşlara ışık tutması amacıyla komisyon raporlarında vurgulandığı gibi aşağıdaki tavsiye kararları almıştır.

KÜLTÜREL, SOSYAL VE GENÇLİK KOMİSYONU SONUÇ RAPORU

1. Türk hava yollarının Türk cumhuriyetlerine yapılacak seferlerinde yolcu akışkanlığının artırılması amacı ile uçak bilet fiyatlarının aynı orandaki mesafelerine göre yarı yarıya indirim yapılması .
2. Ortak Türk vatandaşlığı hususunda çalışmalar yapılması .
3. Türk diline yeni giren teknoloji ve bilimsel terimlerde kelimelerin ortak kullanım konusunda çalışma yapılması .
4. Türk Dünyası veri tabanı hazırlanması .
5. Türkiye deki üniversitelerdeki mevcut Türk dünyası araştırma merkezlerinde disiplinler arası Türk dünyası yönelik projeler üretilmesi .
6. Türk dünyasında faaliyet gösteren tarikat, cemaat, Hristiyan misyonerler , vahabilik ve benzeri örgütler Türk kültür kimliği olumsuz yönde etkilemektedir. Bunun önlenmesi için diyanetin matudirilik-yesevilik öğretileri konusuna ağırlık verilmesi.
7. Türk dünyasının tarih kodları ve miras değerlerinin üye ülkelerin gündemine alınması yönünde çalışma yapılması.
8. Türk dünyasındaki Türk -İslam eserlerinin korunmaya alınması için gerekli çalışmaların yapılması.

KÜLTÜREL, SOSYAL VE GENÇLİK KOMİSYONU SONUÇ RAPORU

9.Türkiye de 1990 yıllardan itibaren Türk dünyasından gelip ülkemizde eğitim alan  ğrencilerin Türkiye ile ilgi ve alakalarının devamının sağlanması konusunda ilgili kurum ve kuruluşların nezlinde teşeb se geçilmesi.

10.Türk dünyası çalışmalarında ilgili kurumların batı ve yeni dünya projeleri yerine yerli ve Türk projelerinin yer vermelerinin sağlanması.

11.Türk Cumhuriyetlerinde Türklük şuurunu artırmak için okul öncesi eğitim sürecinde  ğretmelere eğitim ve  ğretim için gerekli donanımın sağlanması .

12.Türk Dünyasındaki yazarların ve eserlerin Türk Dünyasında tanınması için gerekli teşviğin yapılması .

13.Türk dünyası ülkeleri arasında ortak flim ,dizi ve belgesellerin hazırlanması. Türk dünyasında gençer üzerinde magazin programlarının daha etkili olmasından dolayı müzik, sinema, tiyatro, güzellik yarışması vb konularda yarışmalar düzenlenerek ödüllerin verilmesi .

14.Türk dünyasında genetik (genetoloji) alışmaların acil olarak faaliyete geçirilmesi.

15.Türkiye'deki  niversitelere Türk dünyası ile ilgili alanlardaki uzmanlaşmalarının sağlanması.

PANEL

TÜRK DÜNYASINDA KADININ YERİ VE ÖNEMİ

10 Mart 2018

Türk Dünyası'nda Kadının Geçmişten Bugüne Yeri ve Önemi" konulu panel, Ankara Ticaret Odası Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. Açılış konuşmasını Türk Dünyası Parlamenterler Birliği Genel Başkanı Nail ÇELEBİ yaptı.

PANEL

TÜRK DÜNYASINDA KADININ YERİ VE ONEMİ

10 Mart 2018

Türk Dünyası Parlamenterler Birliği Genel başkanı yaptığı açılış konuşmasında;

Anne, eş, evlat, kardeş, arkadaş ve komşudur ama hepsinden önce bir insandır kadın. Ve ilk evresinden itibaren hayatımızda olmasından dolayı kadınlar günü yılda bir gün olamaz, olmamalıdır. Dolayısı ile bize göre her gün kadınlar günüdür.

“Kadınlar insandır, biz erkekler insanoğlu” demişti büyük ozan Neşet Ertaş. Ne güzel bir söz: “Kadınlar insandır, biz insanoğlu...” Bu muhteşem sözülle kadınlar konusunda Türk milletinin vicdanının sesi olan büyük usta Neşet Ertaş’ı bu vesileyle rahmet ve minnetle anıyorum.

“Cennet anaların ayakları altındadır.” diyen bir medeniyetten geliyor olmamız ile bugün kadına yöneltilen şiddete dair aldığımız üzücü haberler arasında kabul edilemez bir çelişki vardır. GMK de dediği gibi. Türk kadını “yerlerde sürünmeye değil, omuzlar üstünde yükselmeye” layıktır.

PANEL

TÜRK DÜNYASINDA KADININ YERİ VE ONEMİ

10 Mart 2018

Hepinizin de bildiği gibi, bir grup kadının 161 yıl önce 8 Mart 1857 tarihinde Amerika'nın Newyork  hrinde kan ve gözyaşlarıyla verdikleri bir mücadelenin yıl dönümüdür bu gün.

Eşitsizlikten en fazla zarar gören kadınlar, hak arama mücadelesinin de başını çekmişlerdir.

Oysa Türk T resinde kadın kutsaldır, toplumun g  ve ilham kaynağı konumundadır. Tarihte birçok devlet kuran, yöneten, kurultay toplayan ve önemli kararlar alan Türk hanlarının yanı başında, hanımlarının da olduğu tarihi bir gerçektir.

Anadolu kadını gerektiğinde cepheye koşup savaşmış, gerektiğinde kağını arabalarıyla silah taşımış, Tarih boyunca Türk kadını hayatın her safhasında erkeklerin yanında her türlü sorumlulukları paylaşmış, özellikle Kurtuluş Savaşı'nda, mücadelenin her döneminde bu kutsal savaşa destek vermiştir. Kurtuluş savaşında düşman işgaline karşı ülkesini, canını ortaya koyarak koruyan, cepheye top ve mermi yetiştiren Anadolu kadını, adını dünya tarihine kahramanlığıyla, cesareti ile fedakarlığıyla yazdırmıştır.

PANEL

TÜRK DÜNYASINDA KADININ YERİ VE ONEMİ

10 Mart 2018

Türk kadını bu hakkı vatani uğruna çalışırken, vatan için eşi kardeşi babası şehit olurken, bu vatan için canının parçası evladı şehit olurken dimdik ayakta kalıp onlarla birlikte kendini düşmana siper ettiği için kazanmıştır. Bu nedendir ki Türk kadınının bu büyük muzafferdeki payı tartışılmaz yadsınamaz. Hiç kimsenin de aksini iddia etmesi kabul edilemez. Türk kadını bu noktada kimseye değil sadece vatanın kurtuluşunda olduğu gibi kadının hak ettiği kimliğe kavuşmasında da önder olan Mustafa Kemal Atatürk' e minnet borçludur.

Atatürk "Dünyada hiçbir milletin kadını, 'Ben Anadolu kadınından daha fazla çalıştım, milletimi kurtuluş ve zafere götürmekte Anadolu kadını kadar himmet gösterdim' diyemez" demek suretiyle kahraman kadınlarımızın değerini veciz bir şekilde ifade etmiş ve onları hak ettikleri şekilde onurlandırmıştır.

Mustafa Kemal, savaş boyunca Anadolu kadınının cesaret ve fedakârlığını görmüş, onların sosyal hayatta da erkeklerle yan yana yürümesini istemişti.

PANEL

TÜRK DÜNYASINDA KADININ YERİ VE ONEMİ

10 Mart 2018

Şuna kani olmak lazımdır ki, dünya üzerinde gördüğümüz her şey kadının eseridir” diyen Atatürk’ün desteğiyle yürütülen çalışmalar sonucu, kadınlarımız, diğer birçok ülkedeki hemcinslerine göre oldukça ileri bir konum elde etmişlerdir.

Cumhuriyetin kuruluşundan sonra, dünyada örneği görülmemiş bir hukuk devrimi yaşanmış, kadınlara eğitim alanında eşitlik sağlanmış, demokrasiyle birlikte haklarının büyük bir bölümüne kavuşmuştur.

Türk kadınının 5 Aralık 1934 tarihinde sahip olduğu seçme ve seçilme hakkına Fransa'da kadınlar 1944, İtalya'da 1945, Yunanistan'da 1952, Belçika'da 1960 ve İsviçre'de 1971 yılında kavuştular.

İleri medeniyet denilen İsviçre, Fransa gibi ülkelerde kadınlar 40’ lı yıllarda bile seçme ve seçilme haklarına sahip değilken, çiçeği burnunda Türkiye Cumhuriyeti’nde 1930 yılında kadınlarımız bu haklara sahip idi.

Peki, Cumhuriyetin ilk yıllarındaki büyük atılımla dünyanın en gelişmiş ülkelerinden önce erkeklerle eşit haklara sahip olan kadınlarımız bugün ne durumda?

PANEL

TÜRK DÜNYASINDA KADININ YERİ VE ONEMİ

10 Mart 2018

Maalesef günümüzde üzülerek görüyoruz ki kimi kadınlarımız, sahip oldukları bu hakların, yaşadıkları toprakların ait oldukları kültürün kıymetini bilememekte,

Ülkemiz, Kadını ikinci sınıf gören geri kalmış kültürleri değil karşısındakini önce insan olarak anlamayı gerektiren yaklaşımları anlatacağız. Erkeğin sahiplenmesindeki kastın sadece duygusal sahiplenme olduğunu, kadının kimsenin malı olmadığını anlatacağız. Kadının sadece anne olduğunda değil, her haliyle varoluşundan itibaren kutsal olduğunu anlatacağız. Bütün engellemelere rağmen; evlenme, boşanma, miras paylaşımı gibi konularda bazı haklar elde etmeyi başaran ve eşitlik mücadelesinin tarihsel sürecini başlatan kadınları uzun ve zorlu bir yolculuk bugüne kadar gelmişlerdir.

Kadınların katkısı olmadan sağlıklı bir kalkınma, gelişme ve demokratikleşme tam manasıyla mümkün değildir.

 retime ve yönetime kadınların d hil edildiği ülkelerde toplumsal gelişme çabalarının daha başarılı olduğunu görmekteyiz.

Hatta kadınlarımız, erkeklerden daha çok aydın, daha çok feyizli, daha fazla bilgin olmaya mecburdurlar!

PANEL

TÜRK DÜNYASINDA KADININ YERİ VE ONEMİ

10 Mart 2018

Atatürk'ün dediği gibi: **“Bir toplum, bir millet erkek ve kadın denilen iki cins insandan meydana gelir. Mümkün müdür ki, bir toplumun yarısı topraklara zincirlerle bağlı kaldıkça, diğer kısmı göklere y kselebilsin!”**

Ve hepimizin kulağına küpe olacak bir sözüyle bu konuda adeta son noktayı koyuyor Ulu  nder: **“Kadınlarımız için asıl mücadele alanı; asıl zafer kazanılması gereken alan; biçim ve kılıkta başarıdan çok; ışıkla, bilgi ve kültürle, gerçek faziletle süslenip donanmaktır!”**dedi.

Açılış konuşmasının ardından panel Yöneticiliğini Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi  ğretim  yesi ve aynı zamanda Türk Kadınlar Kültür Derneği Temsilcisi Doç. Dr. Meşk re Yılmaz yapmıştır.

PANELİSTLER

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden Elçin  demiş,
(TOBB) il Kadın Girişimciler Kurulu'ndan Serpil Polat,
ilahiyatçı Ayşe Sucu ve alışma Genel Müdürlüğü'nde Uzman Ceylan ifti Arık önemli sunumları katılmıştır.

PANEL

TÜRK DÜNYASINDA KADININ YERİ VE ONEMİ

10 Mart 2018

KAZAKİSTAN ALMATI'DA TÜRK DÜNYASINDA KADIN KURULTAYI YAPILDI

Türk Dünyası Parlamenterler Birliği ve Türk Halkları Medeniyeti Vakfı tarafından Kazakistan'ın Almatı şehrinde düzenlenen "Türk Dünyasında Kadının Geçmişten Bugüne Yeri Ve Önemi" konulu kurultayımız 5 Devlet (Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan ve Kırgızistan)'ten 120 delegasyonla 05.05.2018 tarihinde çok büyük ilgi ve katılımı ile düzenlenmiştir.

KAZAKİSTAN ALMATI'DA TÜRK DÜNYASINDA KADIN KURULTAYI YAPILDI

KAZAKİSTAN ALMATI'DA TÜRK DÜNYASINDA KADIN KURULTAYI YAPILDI

KAZAKİSTAN ALMATI'DA TÜRK DÜNYASINDA KADIN KURULTAYI YAPILDI

DERGİ ÇIKARILMASI PROJESİ

Hedef: Bizim ideallerimiz dostluk ve kardeşlik üzerine kuruludur. Bizler kaybedilen savaşın kahramanları ya da kahramanlık öykülerine isim olmak istemiyoruz. TDPB olarak ortaya koyduğumuz azim ve kararlılıkla, kısa bir süre içinde  ikarmayı başardığımız **TÜRK DÜNYASI/PARLAMENTAR BAKIŞ** adlı Dergimizle Türk'  n var olduğu her yere ulaşmayı hedefliyoruz. Dergi baskı maliyetlerinin y kseklilđi nedeniyle öncelikle E-DERGİ olarak yayınlanmasına karar verilen ilk yayınımız Ocak 2019 dan itibaren  c ayda bir yayınlanacaktır.İlk sayımız ÖZBEKİSTAN konulu olarak yayınlanmıŐtır.